Exekuce

Závěrečná zpráva z výzkumu

Hlavní zjištění: Zkušenosti s exekucí

Zkušenosti s exekucí

- 13 % lidí přiznává osobní zkušenost s exekucí, kterou měli v posledních 10 letech. Jedná se častěji o lidi ve středním (35-44 let) a seniorském věku (65-69 let).
- Osobní zkušenost s exekucí mají častěji Češi s nižším vzděláním a nižším příjmem. Exekuce se nicméně nevyhýbají ani lidem s čistými příjmy nad 25 000 Kč (10 %).
- Častěji se s exekucemi potýkají **lidé žijící v domácnosti sami či sami s dětmi**. V obou případech se jedná o 20 % Čechů, kteří byli v posledních 10 letech zatíženi exekucí. Bydlení v podnájmu také častěji znamená riziko exekuce.

Hodnocení exekutora

- Osobní hodnocení zkušenosti s exekutorem se od roku 2015 nezměnilo. S více než polovinou Čechů zatížených exekucí
 jednal exekutor korektně, byl vstřícný v podávání informací a dalo se s ním domluvit.
- **Zprostředkované hodnocení jednání exekutora ze strany rodiny a známých je výrazně lepší než v roce 2015.** Polovina těchto lidí hodnotí jednání exekutora jako korektní (29 % v roce 2015).
- 75 % Čechů majících osobní zkušenost s exekucí se setkalo **s výrazným nadhodnocením dluhu** kvůli poplatkům za služby exekutora a/nebo právníků. Každý druhý člověk zatížený exekucí se necítil být dostatečně informován. Nedůstojné jednání zažila třetina lidí.

Hlavní zjištění: Znalost a hodnocení systému exekutorů

Exekuce jako společenský problém a téma

- Problém exekucí je důležitý především pro lidi, kteří s exekucí mají osobní zkušenosti (62 %). Pokud lidé s exekucí zkušenost nemají, je velmi důležitým tématem jen pro 23 % z nich.
- Řešení tématu exekucí ze strany politických stran je výrazně relevantnější než před 4 lety. S tím, že by mělo být součástí politických programů, souhlasí 79 % Čechů, což je o 15 p. b. více než v měření v roce 2015.

Znalost systému exekutorů

- Podle 76 % Čechů exekutor zastupuje věřitele, u lidí se zkušeností s exekucí je to dokonce 82%.
- 16 % si myslí, že exekutor zastupuje stát ve sporu věřitele a dlužníka.
- Češi ví, že exekutor může zablokovat bankovní účet (71%).
- Znalost systému má nicméně mezery. Dvě třetiny si myslí, že exekutor nemůže vstoupit do bytu, když dlužník není doma,
 a polovina lidí se domnívá, že exekutor může zabavit spotřebiče jako lednice, sporák či pračka.

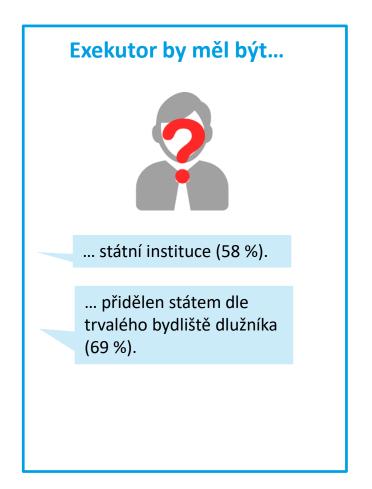

Hlavní zjištění: Znalost a hodnocení systému exekutorů

Hodnocení systému exekutorů

- Systém výběru exekutora považuje za špatný 60 % Čechů. To je o 10 p. b. více než u měření v roce 2015. Za velmi dobrý stávající systém výběru exekutora označilo jen 6 % Čechů. 23 % si naopak myslí, že jde o velmi špatný systém.
- **58 % Čechů se domnívá, že exekutor by měl být státní institucí**. 30 % lidí si myslí, že by měl být soukromou institucí, která zastupuje stát a je nestranná.
- Podle 69 % Čechů by exekutor měl být přidělen státem podle trvalého bydliště dlužníka.

Hlavní zjištění: Dopady exekucí

Dopady exekucí

- Zatížení exekucí má vliv na hodnocení jednotlivých oblastí života dlužníků. Největší rozdíl oproti Čechům bez exekuce je patrný v oblasti cestování, tu hodnotí dlužníci hůře o 10 p. b.
- S exekucí přišel u 2/3 lidí menší zájem o politiku a veřejné dění.
- Ruku v ruce s problémy spojenými s exekucí jde špatná nálada, nechuť do života nebo pesimismus. Pouze 1 z 5 lidí, kteří čelí exekuci, tvrdí, že si zachovali životní optimismus.
- Oblast mezilidských vztahů je kvůli exekuci zatížena především **hádkami mezi partnery** (22 %). Exekuce však zároveň **posilují vzájemnou podporu**, a to jak mezi partnery (16 %), tak v rodině (31 %). Pětina lidí v exekuci pociťuje **odcizení od přátel**, důvodem je nedostatek financí a také málo času kvůli zaměření na práci.
- V 70 % případů se exekuce dotýká i dětí dlužníků, a to v otázce cestování (54 %), nákupu nového oblečení a bot (44%), trávení volného času s rodinou (43 %) či účasti na školních akcích (37%) a mimoškolních aktivitách (31%). Čtvrtiny dětí se situace dotkla při nákupu školních pomůcek, 14% lidí říká, že exekuce měla vliv na placení školních obědů.
- S 1607 Kč by vyšlo pouhých 6 % Čechů. Odpovídající částka na jedno dítě by se měla pohybovat mezi 2 501 3 500 Kč
 na měsíc. Lidé mající osobní zkušenost s exekucí však častěji uvádějí částku vyšší než 5 500 Kč.

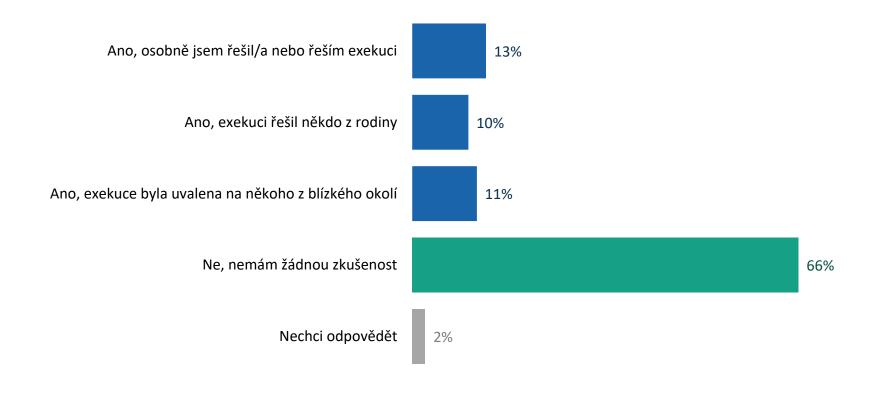

Zkušenost s exekucí a exekutorem

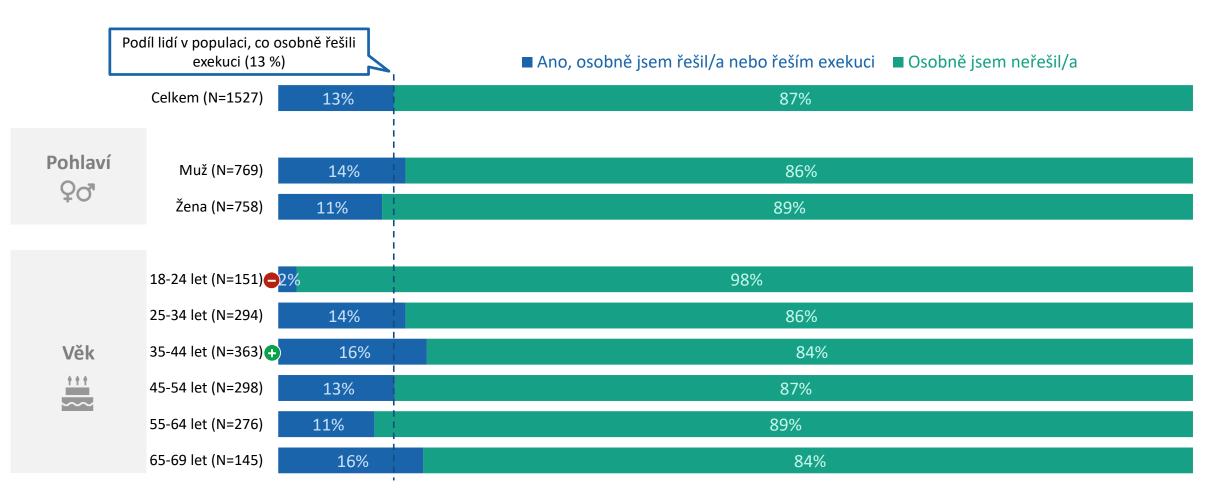
13 % Čechů přiznává osobní zkušenost s exekucí, kterou měli v posledních 10 letech

Desetina Čechů má zprostředkovanou zkušenost s exekucí, kterou řešil někdo z rodiny či blízkého okolí. Dvě třetiny Čechů nemají s exekucemi žádnou zkušenost.

Exekuce nejčastěji řeší lidé ve středním a seniorském věku

Ve věkových kategoriích 35-44 let a 65-69 let je shodný podíl lidí s osobní zkušeností s exekucí 16 %. Naopak nejméně se exekuce týkají mladých do 24 let (2 %).

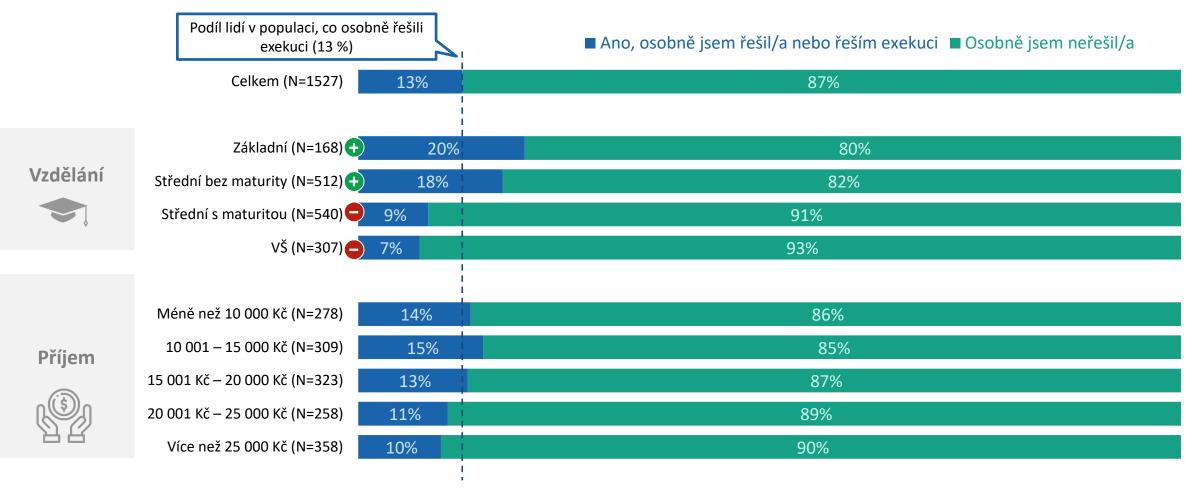

Exekuci řeší častěji lidé s nižším vzděláním

Exekuci řeší/řešilo 20 % lidí se základním vzděláním a 18 % s výučním listem.

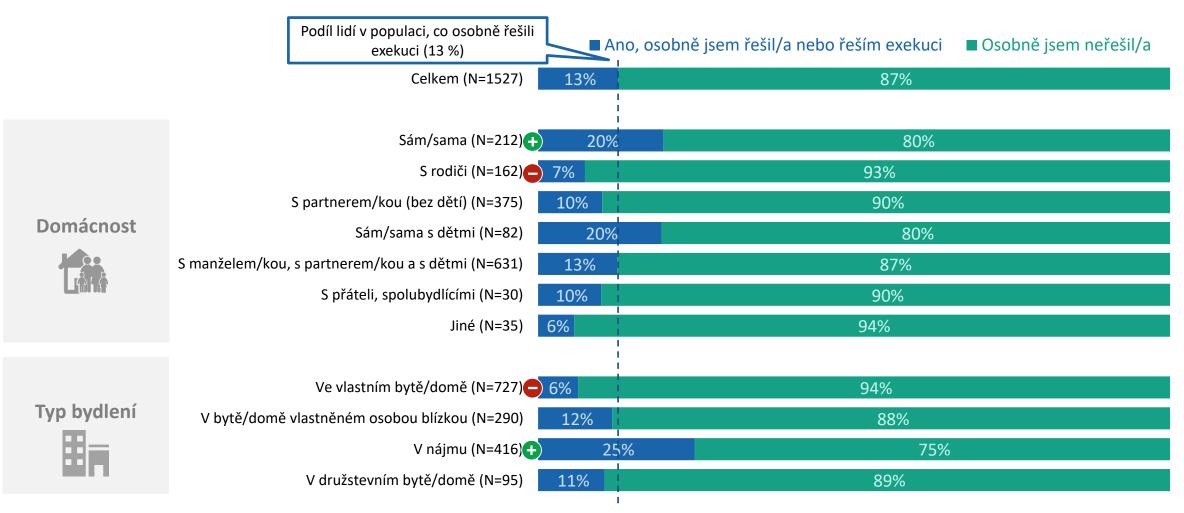
Exekuce se nevyhýbají ani lidem s vyššími příjmy, u osob s příjmem vyšším než 25.000 Kč řeší exekuci 10 % z nich.

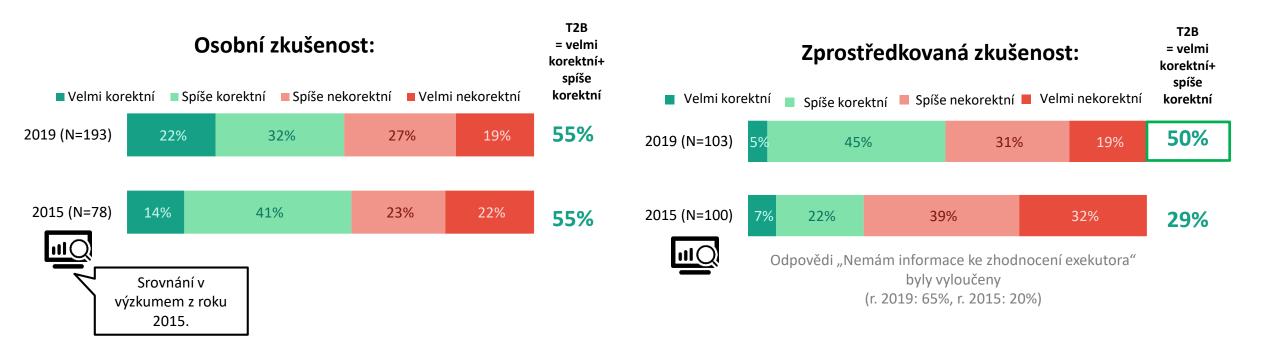
Pokud člověk žije sám, je ohroženější

Problémy s exekucí častěji řeší ti, kdo bydlí sami, popř. sami s dětmi. Častěji jde o nájemníky, než o vlastníky bytu nebo domu, kde bydlí.

Osobní zkušenost s exekutorem je hodnocena podobně jako v roce 2015

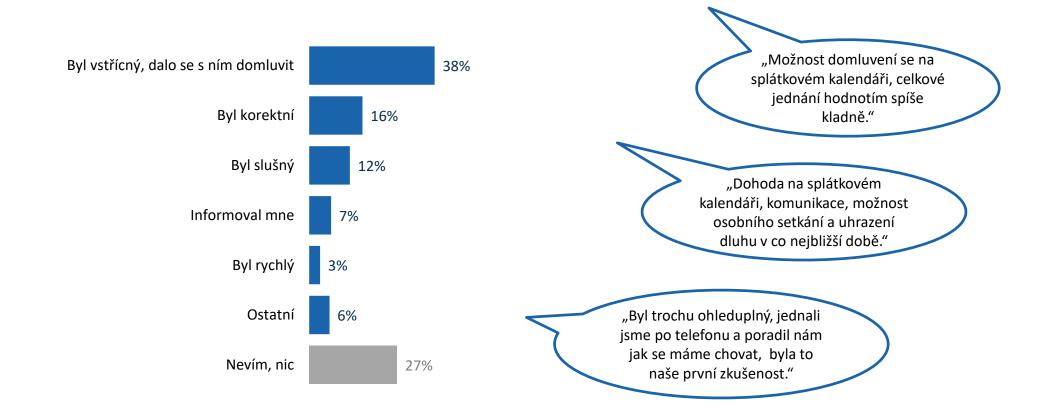
Stejně jako v měření v r. 2015 55 % lidí, kteří řešili exekuci, považuje jednání exekutora za korektní. Necelá pětina považuje jeho jednání za velmi nekorektní. U zprostředkované zkušenosti s exekutorem se jeho hodnocení zlepšilo, podle informací od rodiny či známých bylo v polovině případů korektní, před čtyřmi lety to bylo u necelé třetiny případů.

Nejčastěji lidé oceňují možnost "domluvit se"

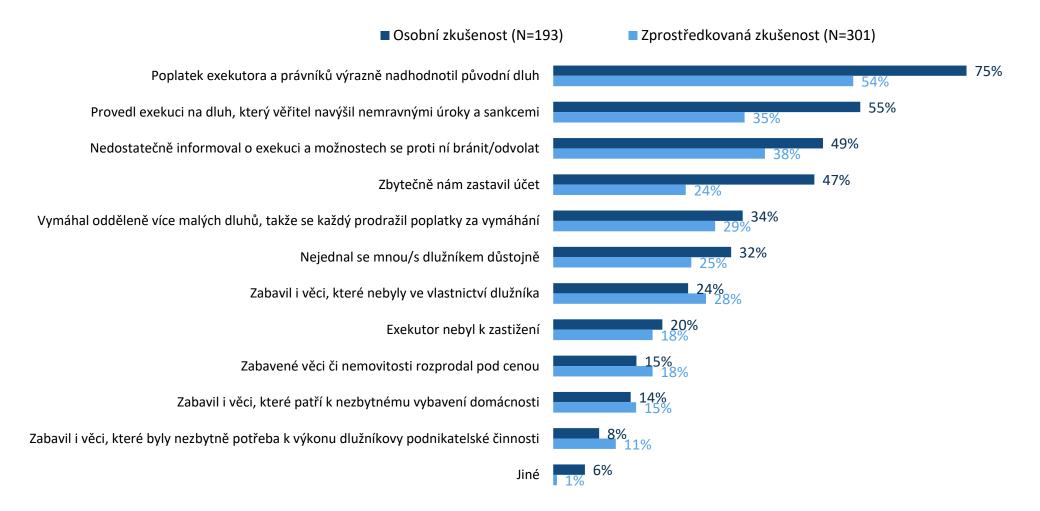
Uvedlo to 38 % těch, pro které bylo jednání exekutora korektní. Dalšími důvody pro hodnocení jsou slušnost exekutora a poskytnutí informací.

Lidé řešící exekuci se nejčastěji setkali s poplatkem exekutora a právníků, který výrazně nadhodnotil dluh

A více než polovina postižených exekucí zažila situaci, kdy byl dluh navýšen o vysoké úroky a sankce ze strany věřitele (55 %). Polovina lidí se cítila být nedostatečně informována, nedůstojné jednání zažila třetina lidí.

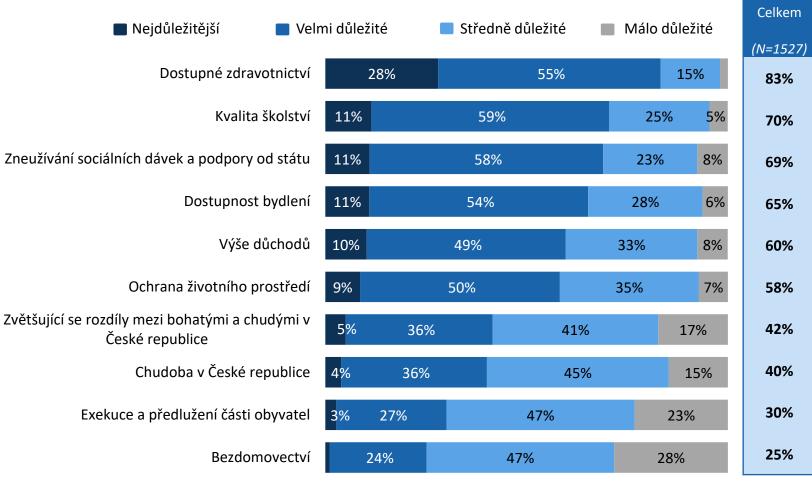

Znalost a hodnocení systému exekutorů

Exekuce je důležitějším tématem pro ty, kdo ji zažili

Pokud Češi exekuci zažili, většina z nich (62 %) ji považuje za velmi důležité téma (tito lidé naopak méně řeší kvalitu školství). Pokud s ní zkušenost nemají, je velmi důležitým tématem jen pro 23 % z nich. Podobně témata zahrnující chudobu jsou velmi důložitá výrazně více pro osoby s ovekucí pož boz pí

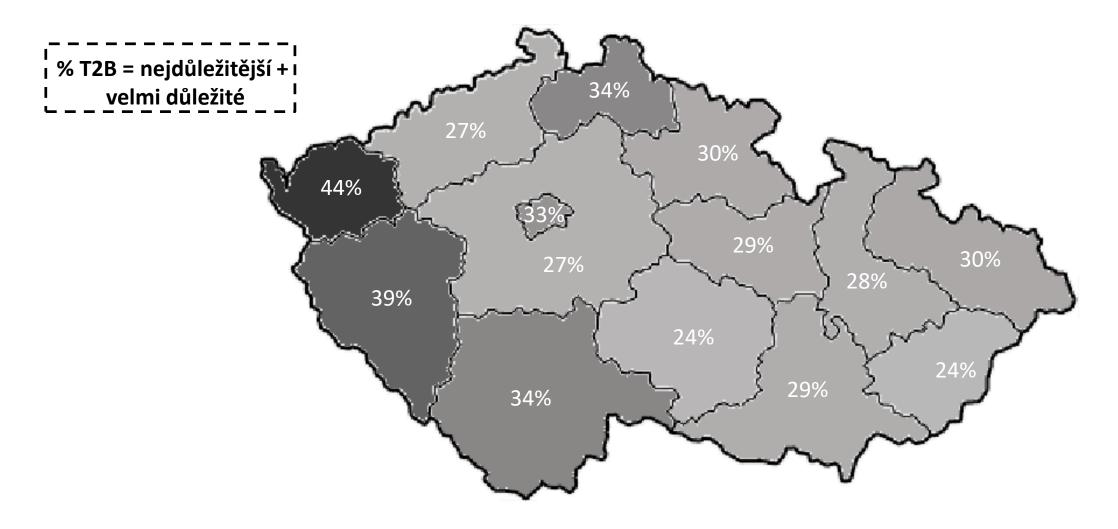

	Celkem	Exekuce osobně	Exekuce v rodině	Exekuce v blízkém okolí	Žádná exekuce
_	(N=1527)	(N=193)	(N=147)	(N=169)	(N=1010)
	83%	79%	79%	80%	85%
	70%	64%	72%	75%	70%
	69%	74%	63%	69%	69%
	65%	69%	69%	70%	63%
	60%	65%	63%	60%	58%
	58%	63%	47%	58%	59%
	42%	54%	41%	42%	39%
	40%	60%	46%	38%	35%
	30%	62%	38%	30%	23%
	25%	39%	27%	24%	22%

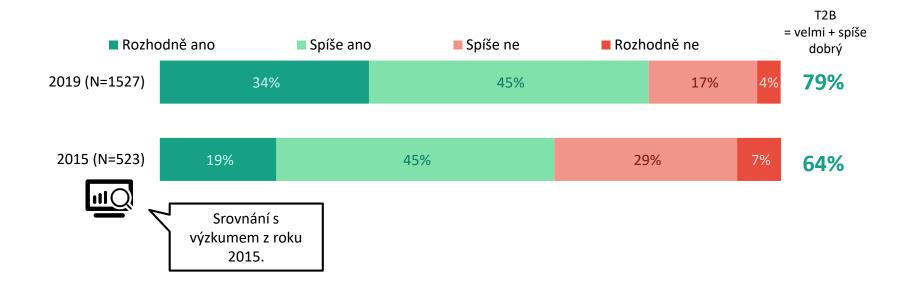
Exekuce jsou důležitějším tématem pro západ a jih Čech

Nejdůležitějším tématem jsou exekuce pro Karlovarský kraj, dále také pro Plzeňský kraj, Jihočeský, Liberecký a pro Prahu. Nejméně je téma důležité pro Vysočinu a Zlínský kraj.

Exekuce jako součást volebních programů je důležitá

Souhlasí s tím 79 % Čechů, což je o 15 p. b. více, než v měření v roce 2015. Řešení tématu exekucí ze strany politických stran je výrazně relevantnější než před 4 lety. Zatímco v roce 2015 odpovědělo na otázku ohledně důležitosti problematiky soudních exekutorů jako součásti volebních programů politických stran "rozhodně ano" 19 % Čechů, nyní je to 34 %.

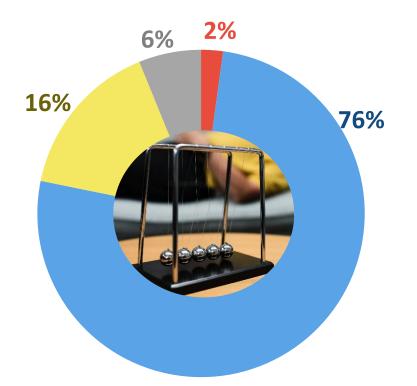

Podle 76 % Čechů exekutor zastupuje věřitele

16 % si myslí, že exekutor zastupuje stát ve sporu věřitele a dlužníka.

Pokud mají lidé osobní zkušenost s exekucí, 8 % si myslí, že exekutor zastupuje stát a 82 %, že zastupuje věřitele. Podle 5 % z nich zastupuje dlužníka.

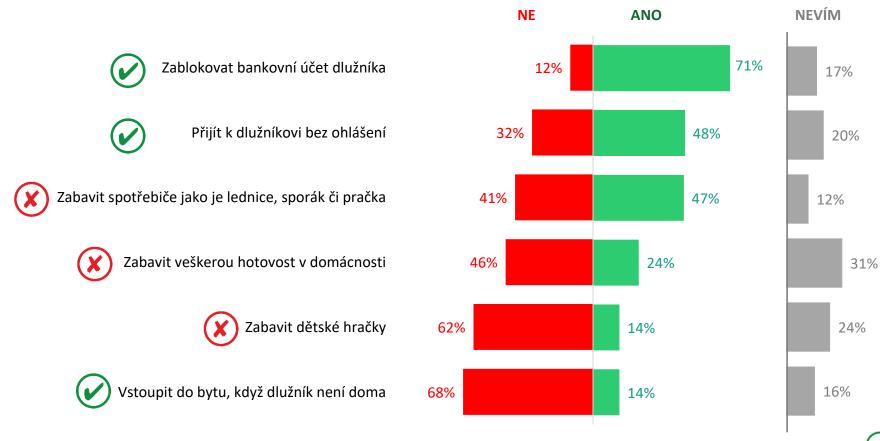

%	Celkem	Exekuce osobně	Exekuce v rodině	blízkém okolí	Žádná exekuce
	(N=1527)	(N=193)	(N=147)	(N=169)	(N=1010)
Dlužníka	2%	5%	3%	1%	1%
Věřitele	76%	82%	82%	82%	73%
Stát ve sporu věřitele a dlužníka	16%	8%	13%	17%	18%
Nevím	6%	5%	1%	1%	8%

Znalost pravomocí exekutora má mezery.

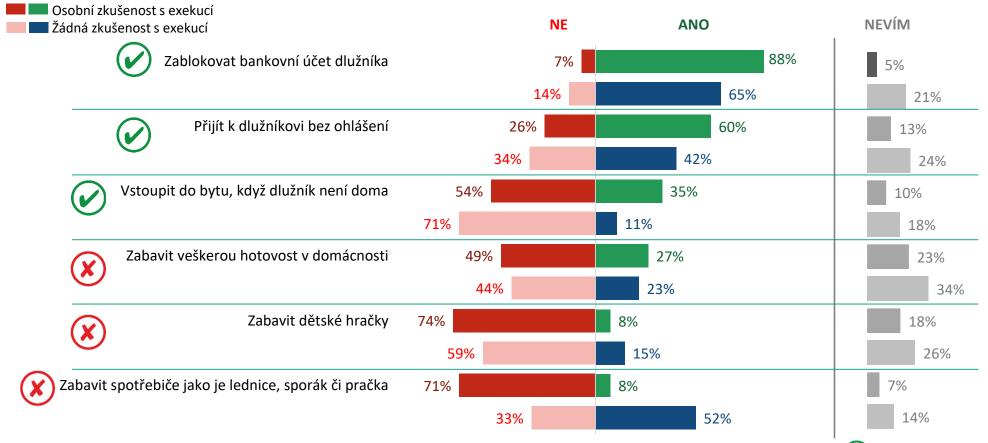
Češi ví, že exekutor může zablokovat bankovní účet (71%).

Dvě třetiny si myslí, že exekutor nemůže vstoupit do bytu, když dlužník není doma. Polovina lidí se domnívá, že exekutor může zabavit spotřebiče jako lednice, sporák či pračka.

Lidé s exekucí znají pravomoci exekutora lépe.

71 % těch, kdo mají osobní zkušenost s exekucí ví, že exekutor nemůže zabavit spotřebiče jako lednice, sporák či pračka, oproti 33 % lidí, kteří zkušenosti s exekucemi nemají. Přesto i mezi těmi, kdo mají zkušenost s exekucemi, je jen třetina těch, kdo vědí, že exekutor může vstoupit do bytu, když dlužník není doma. Mezi lidmi bez exekucí je to jen 11 %.

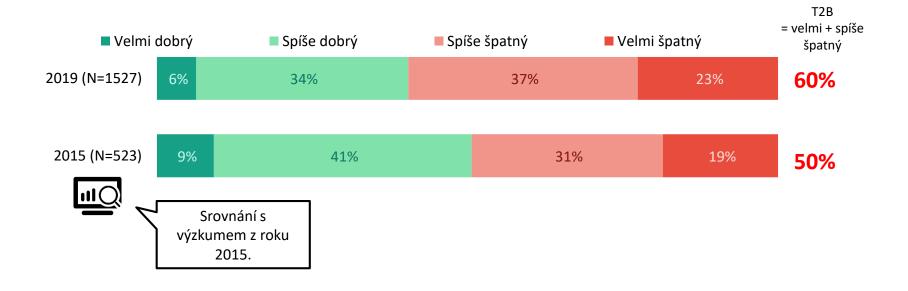

Systém výběru exekutora považuje za špatný 60 % Čechů

To je o 10 p. b. více než u měření v roce 2015.

Za velmi dobrý tento systém výběru exekutora označilo je 6 % Čechů. 23 % si naopak myslí, že jde o velmi špatný systém.

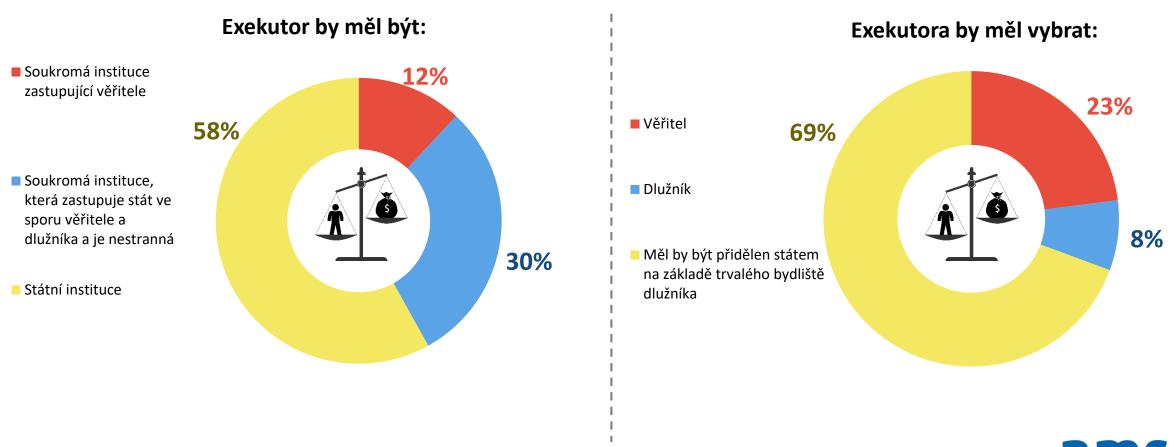

Exekutor by měl být státní institucí a přidělen státem podle bydliště dlužníka

58 % Čechů se domnívá, že exekutor by měl být státní institucí.

30 % lidí si myslí, že by měl být soukromou institucí, která zastupuje stát a je nestranná.

Podle 69 % Čechů by exekutor měl být přidělen státem podle trvalého bydliště dlužníka.

Zkušenost s exekucí se promítá do názoru, jakou institucí má exekutor být

Pro ty, kdo mají osobní zkušenost s exekucí, by exekutor častěji měl být státní institucí a měl by být přidělen státem podle bydliště dlužníka.

Pro ty, kdo zkušenost nemají žádnou, by častěji než u ostatních měl být exekutor soukromou institucí, která je nestranná. Tito lidé také častěji odpovídají, že by exekutora měl vybrat věřitel.

Exekutor by měl být: **	Celkem (N=1527)	Exekuce osobně (N=193)	Exekuce v rodině <i>(N=147)</i>	Exekuce v blízkém okolí <i>(N=169)</i>	Žádná exekuce (N=1010)
Soukromá instituce zastupující věřitele (ten, komu se dluží)	12%	11%	9%	13%	12%
Soukromá instituce, která zastupuje stát ve sporu věřitele a dlužníka a je nestranná	30%	22%	26%	31%	33%
Státní instituce	58%	66%	65%	56%	55%

Celkem

Exekuce

osobně

Exekuce

v rodině

Exekuce v

blízkém okolí

(N=169)

23%

10%

67%

Žádná exekuce

(N=1010)

25%

6%

68%

	(N=1527)	(N=193)	(N=147)
Věřitel	23%	15%	19%
Dlužník	8%	9%	11%
Měl by být přidělen státem na základě trvalého bydliště dlužníka	69%	76%	71%

Exekutora by měl vybrat:

XX % =
významně častěji
YY % =
významně méně
často

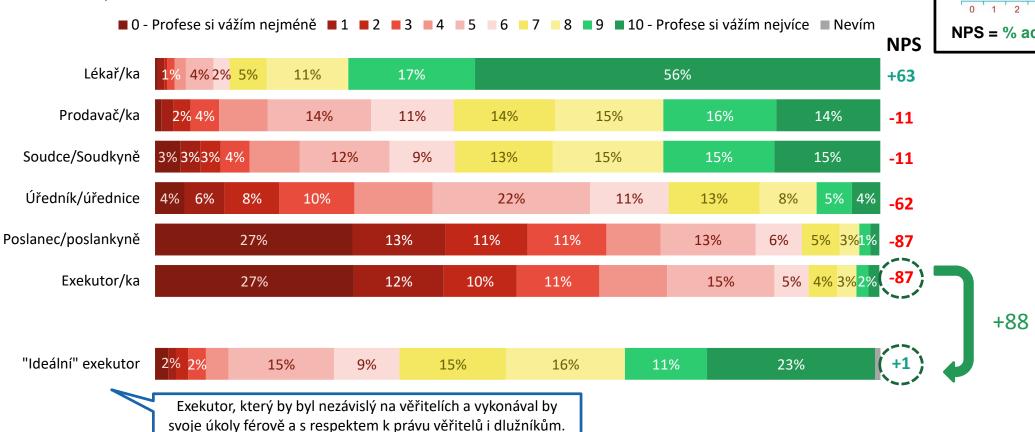

Profesí exekutora a poslance si Češi váží nejméně

Profese exekutora a poslance dosáhly shodně velmi nízké hodnoty NPS – 87, což je nejnižší hodnocení z vybraných profesí. Nejlépe je hodnocena profese lékaře.

Pokud by ovšem exekutor byl nezávislý na věřitelích, byl férový a respektoval práva věřitelů i dlužníku, dosáhla by taková profese úrovně NPS +1, což je lepší výsledek než u profese soudce nebo prodavače.

Při neetickém jednání exekutora souhlasí s morální povinností splatit dluh menší podíl Čechů

Pokud je jednání exekutora hrubé a neetické, je **57** % Čechů rozhodně přesvědčeno, že má dlužník morální povinnost dluh splatit. Pokud je jednání exekutora etické, je o morální povinnosti dluh splatit rozhodně přesvědčeno **78** % Čechů.

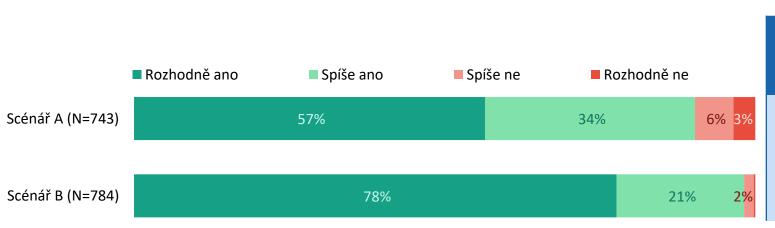
"Pan Novák se svojí ženou plánoval založení rodiny, a tak si u nebankovní společnosti půjčil peníze na nové vybavení domácnosti. Po několika měsících řádného splácení však přišel o zaměstnání, půjčku splácet přestal a společnost ho dala k soudu a následně přistoupila k exekučnímu vymáhání."

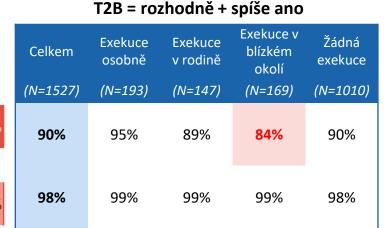
Scénář A:

"Exekutora vybrala společnost, které pan Novák dlužil. Jednání exekutora bylo od začátku hrubé a motivované snahou zalíbit se společnosti, která ho vedením exekuce pověřila. Tím si chtěl zajistil přísun dalších zakázek. Exekutor vyvíjel psychický nátlak na pana Nováka, neakceptoval možnost splátkového kalendáře, dokonce nabádal pana Nováka, aby si na zaplacení exekuce půjčil."

Scénář B:

"Exekutora vybral stát jako nestrannou osobu. Exekutor s manželi Novákovými jednal tvrdě, ale slušně a respektoval jejich práva."

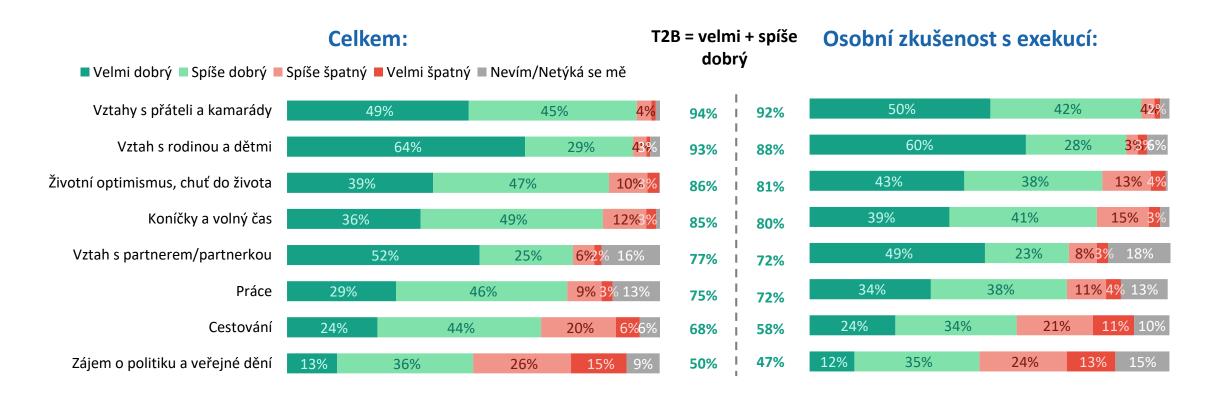

Dopady exekucí

Lidé s exekucí hodnotí jednotlivé oblasti svého života méně pozitivně než celková populace ČR

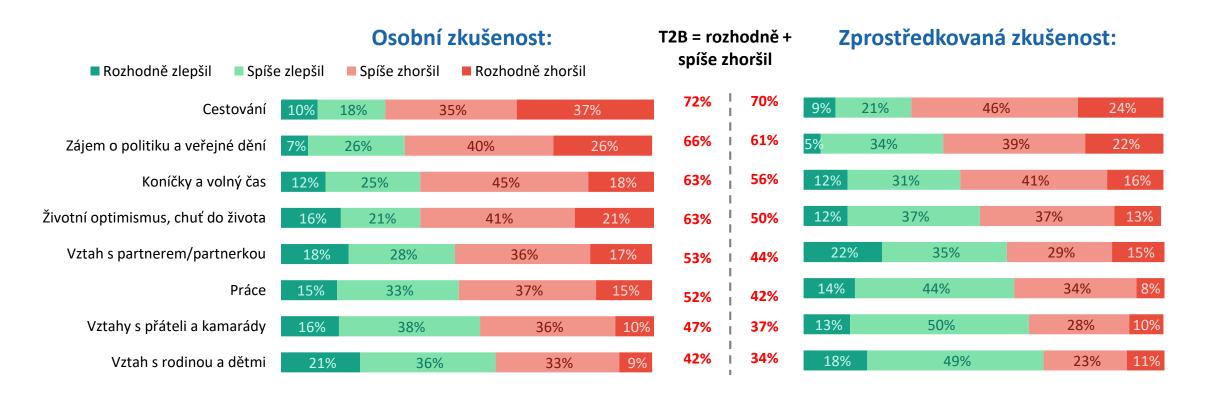
Největší rozdíl je u hodnocení cestování (horší o 10 p. b.) a vztahů s rodinou a dětmi nebo partnerem jsou hodnoceny hůř o 5 p. b.

S exekucí přišel u 2/3 lidí menší zájem o politiku a veřejné dění

V 58 % případů se paradoxně zlepšil vztah s rodinou.

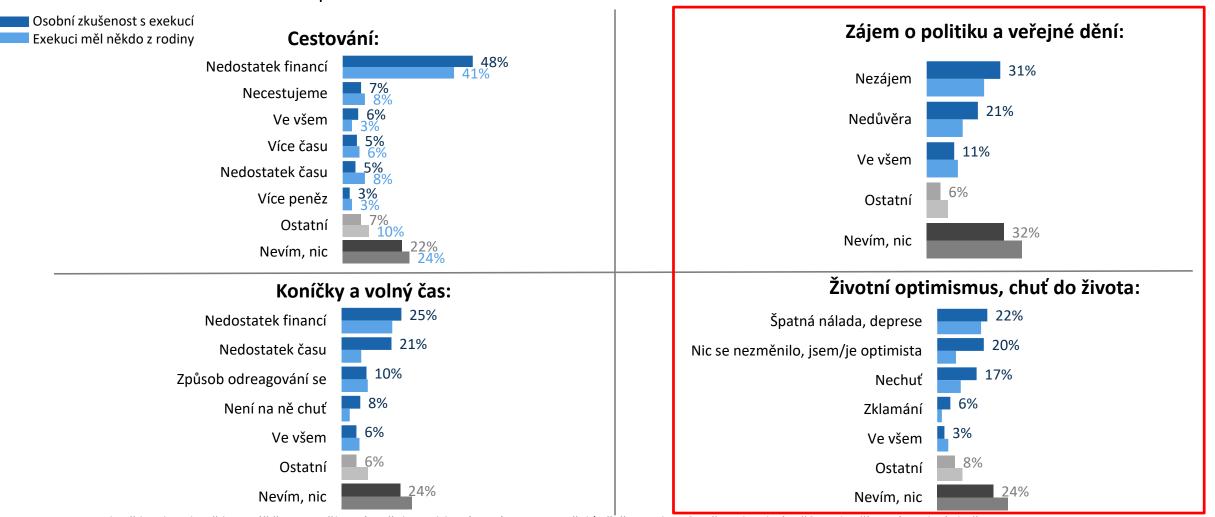

Exekuce přinesla nezájem a nedůvěru k politice a

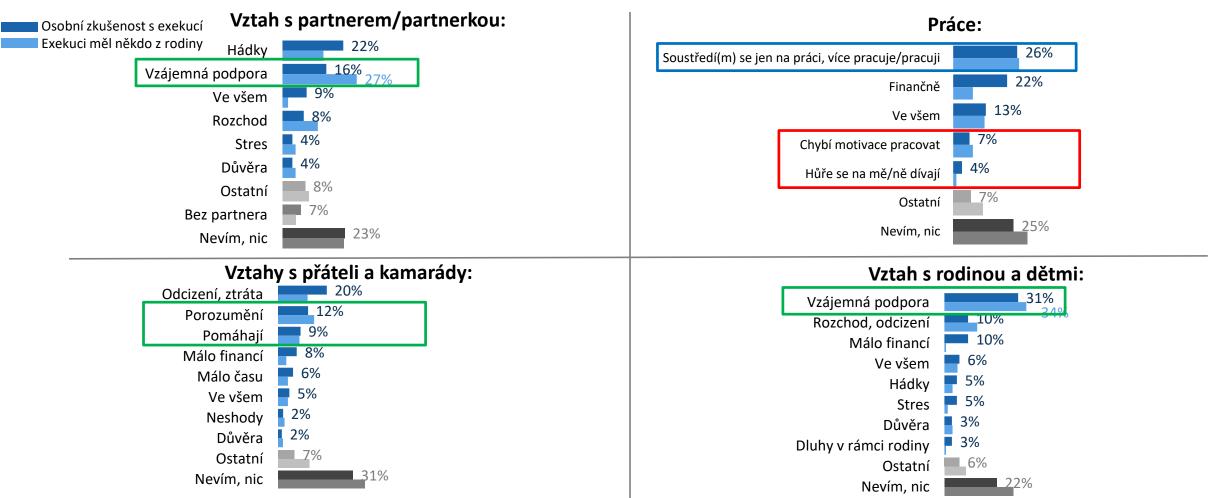
veřejnému dění

Ruku v ruce s problémy spojenými s exekucí jde špatná nálada, nechuť do života nebo pesimismus. Pouze 1 z 5 lidí, kteří čelí exekuci za zachovali životní optimismus.

Exekuce způsobují hádky, ale i semknutí se

Kvůli exekucím se 22 % partnerů začalo více hádat, ale na druhou stranu 16 % uvádí zlepšení vztahu díky vzájemné podpoře. Vzájemná podpora byla i důvodem zlepšení vztahů v rodině. Na druhou stranu exekuce zapříčiňují i odcizení jak v rámci rodiny, tak mezi přáteli, důvodem je nedostatek financí a také málo času kvůli zaměření na práci.

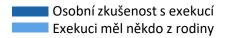

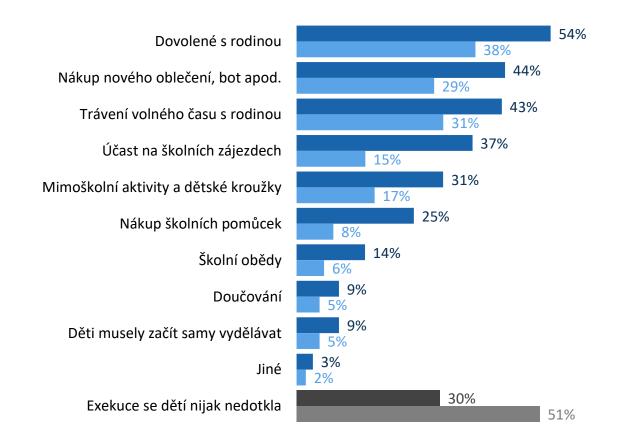
Q23. Zlepšil nebo zhoršil se Váš život v některé z těchto oblastí poté, co jste začal/a řešit exekuci? V čem konkrétně? *Ti, kteří mají osobní zkušenost s exekucí (N=193)* Q24. Když se podíváte na členy Vaší rodiny, kteří čelí exekuci, máte pocit, že se zlepšil nebo zhoršil jejich život v některé z těchto oblastí poté, co začali řešit exekuci? V čem konkrétně? *Ti, kteří mají zprostředkovanou zkušenost s exekucí (někdo z rodiny) (N=147)*

Exekuce se dětí dotkla v 70 % případech

A to hlavně v omezení dovolených s rodinou (54 %). Exekuce také ovlivnila trávení volného času s rodinou (43 %) a nákup nového oblečení pro děti (44 %). Exekuce na děti dopadá při školních zájezdech (37 %) a mimoškolních aktivitách (31 %). Čtvrtiny dětí se situace dotkla při nákupu školních pomůcek.

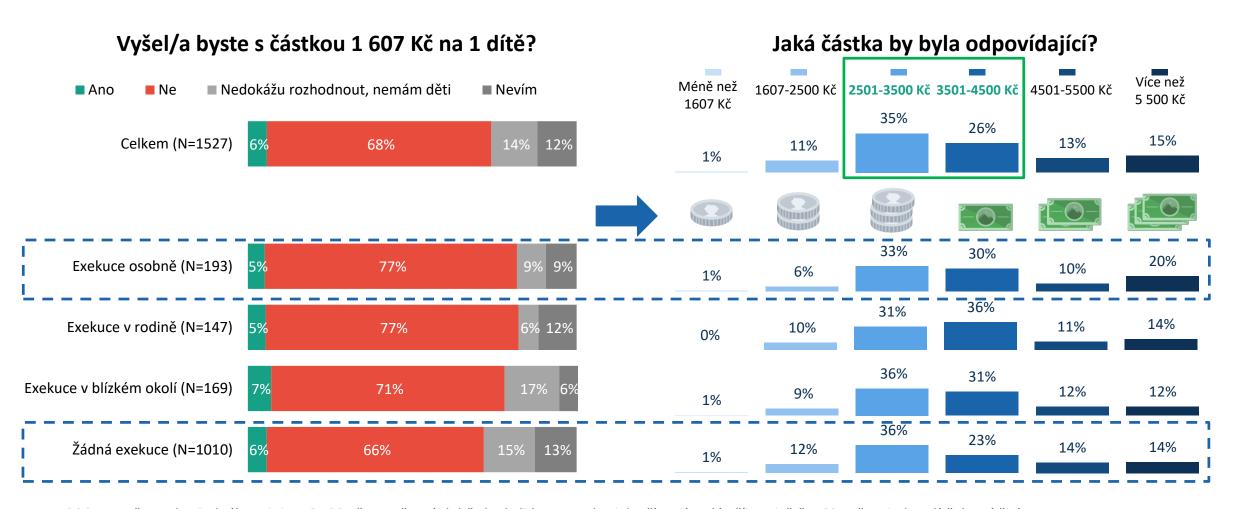

Jen 6 % Čechů by vyšlo s částkou 1 607 Kč/měsíc na 1 dítě

68 % Čechů uvedlo, že by s takovou částkou nevyšlo. Odpovídající částka na jedno dítě by se měla pohybovat mezi **2 501 – 3 500 Kč na měsíc.** Ti, kdo mají osobní zkušenost s exekucí, častěji než ostatní uvádí částku vyšší než 5 500 Kč.

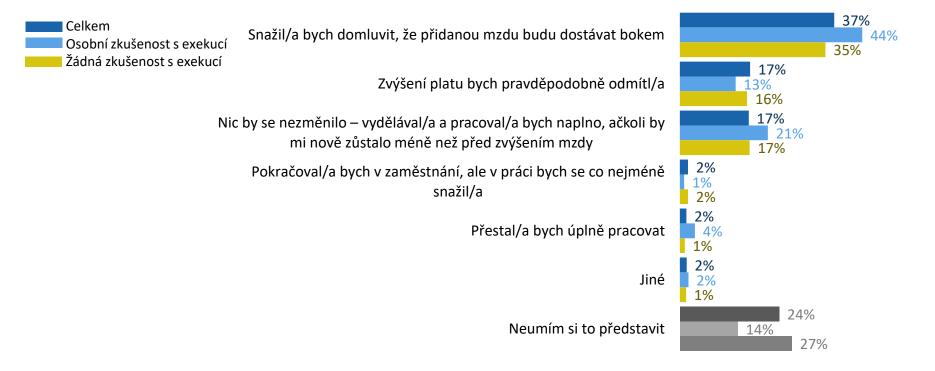

"Na pana Nováka byla uvalena přednostní exekuce, kterou nemá prakticky šanci splatit. Z jeho čistého příjmu ve výši 16 100 Kč mu zůstává nezabavitelná částka ve výši 9 642 Kč.

Panu Novákovi nyní jeho zaměstnavatel navrhl zvýšení platu o 4 000 Kč, ale po exekuční srážce ze mzdy mu zůstane stejná část jako před zvýšením, navíc přijde o nárok na příspěvek na bydlení a jeho čistý příjem tak klesne."

V uvedené situaci by se 37 % snažilo domluvit o mzdě "bokem". V případě těch, kdo mají osobní zkušenost s exekucí, by se o mzdě "bokem" snažilo domluvit 44 % dotázaných.

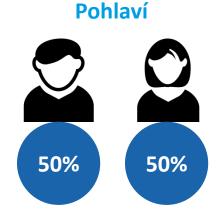
Dalších 17 % Čechů by zvýšení platu odmítlo. Nic by se nezměnilo pro 17 % respondentů.

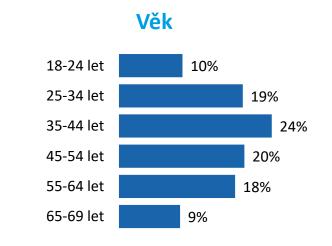

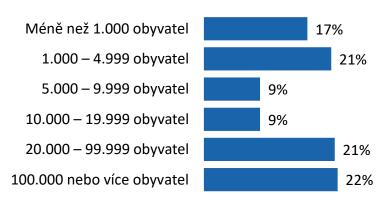
Struktura vzorku

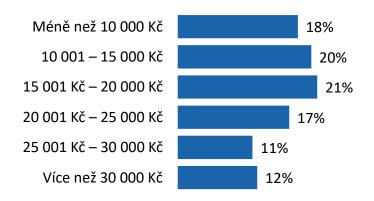

Velikost místa bydliště

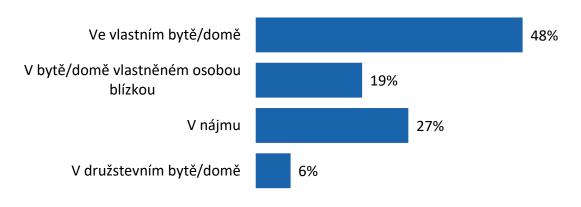

Čistý příjem domácnosti

Struktura vzorku

Typ bydlení

Region

Metodologie

Design výzkumu On-line sběr dat v Českém národním panelu

Velikost online vzorku: N=1527

Sběr dat: 25.-28.02.2019

Délka dotazníku: 15 minut

Cílová skupina Osloven reprezentativní vzorek dle pohlaví, věku (18 - 69 let), vzdělání, velikosti místa bydliště a kraje. Vzorek převážen dle reprezentativní struktury populace ČR a volebního chování ve sněmovních volbách v roce 2017.

Téma výzkumu Postoje a zkušenosti s exekucemi Dopady exekucí Sociální bydlení

